

ULUSAL MESLEK STANDARDI

ARAÇ YÜKLEME OPERATÖRÜ

SEVİYE 3

REFERANS KODU/ 14UMS0449-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ 13.09.2014 - 29118 (Mükerrer)

Meslek:	ARAÇ YÜKLEME OPERATÖRÜ
Seviye:	3^I
Referans Kodu:	14UMS0449-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	06.08.2014 Tarih ve 2014/55 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	13.09.2014 - 29118 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

BİJON SOMUNU: Tekerleği dingil düzeneğine bağlayan saplamaların somununu,

ÇEKİCİ: Dizel makine gücü ile arkasına takılı dorseyi çekerek yer değiştirmesini sağlayan aracı,

DİREKSİYON TOPUZU: Direksiyon simidinin üzerinde bulunan, tek elle manevra yapılmasını sağlayan, kullanma talimatına göre kelepçeli monte edilmiş yuvarlak ve hareketli kolu,

DORSE AYAĞI PİMİ: Dorse ayaklarının sabitlenmesi için yuvalarına takılan saplamaları,

DORSE KİLİDİ: Dorseye yüklenen yükün sabitlenmesini sağlayan yükün boyutlarına göre sıralanmış kilitleme düzeneklerini,

DORSE KULAĞI: Taşıyıcı üzerindeki yüklerin devrilmesini önlemek için hazırlanmış kılavuzları,

DORSE: Çekiciye takılan, yük taşımak üzere özel imal edilmiş üstü açık taşıyıcıyı,

ELLEÇLEME: Yükleme, boşaltma, aktarma, istifleme ve yığma işlemlerini,

HAVA KÖRÜĞÜ (SÜSPANSİYON): çekicinin yolda sarsıntısını alan içi basınçlı hava dolu düzeneği,

HAVA TANKLARI: Dorse ve çekici fren devrelerini dolduran havanın depolandığı kapalı kabı,

ILO: Uluslararası Çalışma Örgütünü,

IMDG KODU: Deniz Yoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu,

IMO (INTERNATIONAL MARITIME ORGANIZATION): Uluslararası Denizcilik Örgütünü,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞARETÇİ (SERDÜMEN/YANAŞTIRICI): Liman postasının hazırlıklarını ve yük elleçleme işlemlerini yapan, sapanlama ve pabuçlama işlerini yapan ve yapılan işlemleri kontrol eden kişiyi,

JOYSTICK: Dört boyutlu (ileri, geri, aşağı, yukarı, sağ, sol, özel aparatla kapama-döndürme) hareketleri yapabilen kumanda kolunu,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Bir veya birden fazla sağlık ve güvenlik tehlikesine karşı korunmak için kişilerce giyinmek veya taşınmak amacıyla tasarlanmış herhangi bir cihaz, alet ya da malzemeyi,

KONTEYNER: Uluslararası Standart Örgütünce (ISO) kabul edilen tip ve ölçülere uygun her türlü deniz kara ve hava taşıtları ile taşınabilen, devamlı kullanmaya imkân verebilecek şekilde hususi ve dayanıklı olan, bir veya birden fazla nakil vasıtalarına aktarma edilmesinde, yükleme – boşaltma kolaylığı sağlayan, özel tertibatı bulunan taşıma kaplarını,

KUPA: Çekicinin üzerindeki camlı, kapılı, kapalı operatör kumanda kabinini,

LEVYE KOLLARI: Çekici/dorsenin iki boyutlu (ileri, geri, aşağı, yukarı, sağ, sol, özel aparatla kapama-döndürme) hareketleri yapabilen kumanda kollarını,

LO-LO GEMİSİ: Gemi vinci ile yükleme ve tahliye yapabilen gemileri,

MOTOR SAATİ: İş makinesinin operasyonel brüt çalışma süresini,

OPERASYON SAHASI: Yayaların erişimine kısmen veya tamamen kapalı olan, yük elleçleme ve teknik işlere ayrılmış liman/terminal bölümünü,

OPERATÖR: İş makinelerini kullanan ehliyetli ve vasıflı elemanı,

PUANTÖR: Her yük kalemini veya konteyneri, belirli bir yere (örneğin CFS depo bölmesi, konteyner doldurma kapısı, vinç altı, saha interchange bölmesi) girip çıkarken kontrol etme, sayma, sınıflandırma, kaydetme işlerinden sorumlu kişiyi,

RAMAK KALA BİLDİRİMİ: Operasyon alanlarında, personelin gözlemlediği çeşitli İSG riski ve tehlike olasılıklarını bildirme durumu veya işlemi,

RAMPA: Gemi ile iskele arasına yükün denize dökülmesini önlemek için çekilen örtüyü veya çekici/dorsenin taşıyıcı araç ve konteyner içine giriş-çıkışı sağlayan donanımı,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RO-RO GEMİSİ: Tekerlekli (motorlu veya motorsuz) yük taşıyan nakliye araçları ile kargo taşıyan gemi türünü,

SAPAN: Yükü kaldırmaya ve taşımaya yarayan aparatları,

SAPANCI: Genel kargo yükünü iş makinesi kancasına aparat ve düzenekler kullanarak bağlayan saha çalışanını,

SHUTTLE BUS: Sürücüleri ekip halinde taşıyan aracı,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek, zarar veya hasar verme potansiyelini,

TERMİNAL ÇEKİCİSİ (TERMİNAL TRAKTÖR (TT)): Dizel makine gücü ile arkasına takılı dorseyi çekerek yer değiştirmesini sağlayan liman sahaları içinde sürülen aracı,

TERMİNAL: İşletmenin denetim ve gözetimi altında bulunan çalışma sahalarını (rıhtım, iskele, CFS, geçici depolama yerleri ve açık arazi gibi),

VİN/ŞASE/PLAKA/CDM NUMARALARI: Araç veya yükün tanım/anılma numarasını,

YAKIT: Dizel, akülü, LPG, CNG, tür yakıtları

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI.....	8
2.1. Meslek Tanımı.....	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	9
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ.....	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	19
3.3. Bilgi ve Beceriler	19
3.4. Tutum ve Davranışlar	20
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	21

1. GİRİŞ

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 5/10/2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM) tarafından hazırlanmıştır.

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3); İSG, çevre koruma ve kalite kural ve yöntemleri çerçevesinde, iş talimatlarına uygun olarak; araç ve taşıt taşıyan gemilere (feribot, ro-ro, lo-lo gibi) araç-taşıtları yükleyen ve/veya araç-taşıtları tahliyesi yapan, gerekli durumlarda araç ve taşıtları yükleme sonunda prosedürüne göre sabitleyen ya da tahliye öncesi araç ve taşıtların sabitlemeleri varsa sabitlemeleri söken/söktüren, araç ve taşıtların son durumlarını kontrol eden/ettiren; ilgili operasyon yöneticisinin gözetiminde kullanımına tahsis edilen ve iş makinesi olarak tanımlanan çekici/dorsenin günlük kontrollerini yapan kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 4323 (Ulaştırma ile ilgili büro elemanları)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu

5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol Ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Çalışanların Gürültü İle İlgili Risklerden Korunmasına Dair Yönetmelik

Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslar arası Sözleşme (MARPOL 73/78)

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Uluslararası IMDG Kod Kuralları

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

4458 sayılı Gümrük Kanunu

4857 sayılı İş Kanunu

5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu

618 sayılı Limanlar Kanunu

Limanlar Yönetmeliği

Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Araç Yükleme Operatörü, iş makinesinin/araçların kabinlerinde kumanda sistemlerini kullanarak, yoğun dikkat gerektiren manevralar yaparak, açık/kapalı çalışma sahaları ve arazilerde, her türlü hava koşulunda, vardiya usulüyle çalışır. Mesleğin icrası esnasında, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3); Trafik Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen sürücü belgesine sahip olması gerekmektedir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre ve kalite önlemlerini desteklemek (devamı var)	A.1	İSG, çevre ve kalite prosedürlerini ve talimatlarını değerlendirmek	A.1.1	İSG, çevre ve kalite prosedürlerini ve iş talimatlarını elleçleme işlemlerinin özelliklerine göre inceler.
				A.1.2	İSG, çevre ve kalite prosedürlerini ve iş talimatlarını sahalara göre inceler.
				A.1.3	Yapacağı işlere göre prosedürleri ve talimatları yorumlar.
		A.2	Risk değerlendirmesi çalışmalarına katkıda bulunmak	A.2.1	Çalışma alanı ve çekici/dorseden kaynaklanabilecek; saha zemininin bozuk olması, dorsenin yüke uygunsuzluğu, sahada bulunması tehlike yaratacak üçüncü şahıslar, yükün sabitlendiği donanımların uygunsuzluğu gibi olası risklerin belirlenmesine katkıda bulunur.
				A.2.2	Kendisine bildirilen ve/veya belirlediği olası risklerin sonuçları ve etkilerini değerlendirir ve gerekli önlemleri alır/alınmasını sağlar.
				A.2.3	Değerlendirmelerine göre risklere karşı önerilerini bildirir.
		A.3	Kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanmak	A.3.1	Kişisel koruyucu donanımının aşınma ve yıpranma durumunu kontrol eder.
				A.3.2	Yıpranmış kişisel koruyucu donanımlarının yenisini ilgili görevliden talep eder.
				A.3.3	İşe başlamadan önce kişisel koruyucu donanımlarını takar.
		A.4	Görev alanında ramak kala bildiriminde bulunmak	A.4.1	Fark ettiği risklere ve sahada karşılaştığı olaylara göre, tespitlerini ve önerilerini formatına uygun olarak ilgililere bildirir.
				A.4.2	Kendi görevi esnasında önleyebileceği riskler için tedbir alınmasını sağlar.

0Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre ve kalite önlemlerini desteklemek (devamı var)	A.5	Sahada güvenli araç kullanma önlemleri almak	A.5.1	Araç güvenli çalışma talimatlarına ve prosedürlerine uygun olarak kullanır.
				A.5.2	Çalışılan saha üzerindeki eksik uyarı levhalarını ilgisine bildirir.
				A.5.3	Çalışma alanı veya araç ile ilgili riskli durumlarda, aracın siren, korna, tepe lambası, telsiz gibi ikaz sistemlerini riske uygun şekilde kullanır.
				A.5.4	IMO etiketli ve özel işlem gerektiren yükler için; yükün risk, tonaj gibi özelliklerine ve talimatlarına uygun hareket eder.
				A.5.5	Gerektiğinde riskli yüklere uygun halat/sapan, kilit, gibi aparatların kullanılmasını sağlar.
				A.5.6	Taşıdığı yük ve araçların çalışma sahasındaki döküntü, sızıntı durumlarını kontrol ederek, sonuçların saha sorumlusuna bildirilmesini sağlar.
				A.5.7	Operasyon sahasında, insan trafiğinin ve taşıyıcı araçların belirlenmiş güvenlik mesafesinin dışında bulunmasını sağlar.
				A.5.8	Vardiyadaki operasyonlar hakkındaki operasyon alanı riskleri, nakil-aktarma çalışma yöntemleri, İSG önlemleri gibi konularda aktarılan bilgileri, kendi vardiyası açısından yorumlar.
		A.6	İş kazası bildiriminde bulunmak	A.6.1	Kazanın ve çalışma alanının durumuna göre, talimatlara uygun şekilde çalışmayı durdurur.
				A.6.2	Kazayı iletişim araçlarını kullanarak acil durumlar için belirlenmiş ilgililere iletir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre ve kalite önlemlerini desteklemek	A.7	Acil durum prosedürlerini uygulamak	A.7.1	Acil durumlarda kendisine verilmiş görevleri yerine getirir.
				A.7.2	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerini uygular.
				A.7.3	İlk yardım eğitimi almış olanlar, kazalar sonucunda meydana gelen yaralanmalar veya ortaya çıkan sağlık sorunlarında ilkyardım kurallarına uygun olarak ilk müdahalenin yapılmasını sağlar.
		A.8	Çevre koruma önlemlerinin alınmasına destek vermek	A.8.1	Araçın hareket ve manevralarında, çalışma alanında alınan çevre koruma önlemlerine uygun hareket eder.
				A.8.2	Çalışma alanında sahadan ve yükten kaynaklanan çevre kirliliği riski taşıyan durumları ilgililere bildirir.
		A.9	Yürüttüğü faaliyetlerin iyileştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak	A.9.1	Limanda araç yükleme faaliyetlerinin iyileştirilmesine yönelik önerilerde bulunur.
				A.9.2	Belirlediği önerilerini yazılı/sözlü olarak sistem üzerinden ilgililere iletir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak (devamı var)	B.1	Günlük vardiya iş listesini almak	B.1.1	Görev yapacağı vardiyayla ilgili günlerin ve mesai saatlerinin bilgisini, vardiya değişim dönemlerinde vardiya çizelgesinden alır.
				B.1.2	Vardiyada çalışacağı araca ve sahaya ilişkin bilgiyi, vardiya öncesinde sistemden ya da vardiya çizelgesinden alır.
		B.2	Vardiya teslim almak/teslim etmek	B.2.1	Operatörden, yapılan ve yapılacak işler hakkında sözlü bilgi alır/ verir.
				B.2.2	Operatörün doldurduğu iş makinesi çalışma formunu inceleyerek aracın durumu hakkında bilgi alır/verir.
		B.3	Günlük makine çalışma formu doldurmak	B.3.1	İş makinesi çalışma formundaki; operatör kimlik bilgileri, vardiya tarihi ve numarası, çalışılan araç ve saha kodu, operasyon başlama bitiş saati, iş makinesi motor-saati vb. bilgileri kaydeder.
				B.3.2	Formdaki bakım ve kontrollerle ilgili; motor, hidrolik, şanzıman yağı seviyeleri, yakıt durumu, lastik havaları, soğutma suyu seviyesi, ikaz, ışıklandırma sistemi, yangın söndürücü, bijon ve genel hasar kontrolü gibi bilgileri kontrol listesi formuna işler ve imzalatır.
				B.3.3	Hazırladığı formu ilgili amirine verir.
		B.4	İş emri almak	B.4.1	Amirinden aracın çalışacağı saha, adres bilgisi ve yapılacak işler hakkındaki iş listesini alır.
				B.4.2	Sistem kullanan işletmelerde iş emrini (saha, adres bilgisi gibi yapılacak işler hakkındaki iş listesini) ekrandan/el terminalinden alır.
				B.4.3	Vardiyasıyla ilgili meteoroloji bilgilerini ilgililerden alır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.5	Yapılan işler hakkında amire geri bildirimde bulunmak	B.5.1	Operasyon sırasında ortaya çıkan saha ve araç ile ilgili aksaklıkları amirine iletir.
				B.5.2	Amirin talebi halinde gerçekleştirdiği ve/veya yürüttüğü operasyonlar hakkında bilgi verir.
		B.6	Ekip ve ekipman kayıtlarını tutmak	B.6.1	Elleçleme sonunda; kargo plan formunu, kaydedilen ekip/ekipman formlarını ve tüm araç iç donanımla ilgili belgeleri, elleçleme operasyonu sonuç raporlarını (final kargo plan), kaza/ hasar raporlarını; gemi adı ve sefer numarasına göre tasnifler.
				B.6.2	Tasniflediği dosyalardaki gerekli işlemleri yaparak ilgili birime veya amire teslim eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Operasyon öncesi saha hazırlıklarını yapmak / hazırlıklara katılmak	C.1	Kargo planını almak	C.1.1	Kargo planını ilgili birimden alır.
				C.1.2	Araç/yükün plan üzerindeki uygunluk kontrolünü yapar.
				C.1.3	Araç/yükün plan üzerindeki farklılıklarını karşılaştırarak önerilerini ilgili birimlere aktarır.
				C.1.4	Aktardığı sonuçlar hakkında nihai kararları uygular.
		C.2	Ekibi ve ekipmanları planlamak	C.2.1	Ekip ve ekipmanın çalışma öncesi işbaşı (koordinasyon) toplantısına iştirak ederek sonuçların raporlamasına katılır.
				C.2.2	Araç/yükü elleçleme planına göre ekibi/ekipmanı ilgili yerlere yönlendirir.
				C.2.3	Araç/yükü elleçleyecek ekibin/ekipmanın özel talimatlara göre çalışmalarını takip eder.
				C.2.4	Ekip ve ekipmanın çalışma sahasındaki uyarı işaretleri ve tabelalarının konulmasını sağlar.
				C.2.5	Operasyon sahasındaki uyarı işaretleri ve tabelaların kontrolünü yapar.
		C.3	Araçın yükleme öncesi ve sonrası kontrollerini yapmak	C.3.1	Sahaya inerken ve yükleme öncesinde aracın iç donanımının kontrolünü yapar.
				C.3.3	Sahaya inerken-sahadan ayrılırken/gemiye yüklenirken-gemiden tahliye ederken hasar kontrolü yapar.
				C.3.4	Yapılan kontrolün sonuçlarını değerlendirerek ilgili birime bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Yükleme/tahliye operasyonu yapmak (devamı var)	D.1	Yükleme ve tahliye operasyonunu prosedürlerine göre yapmak (devamı var)	D.1.1	Gemi içi güverte /gemi rampası/saha sürücü yollarını talimatlarına uygun olarak kontrol eder.
				D.1.2	Araçların gemiden/sahadan/park yerinden alınma sıralarını, iş talimatlarına göre uygular.
				D.1.3	Hız sınırı talimatlarına uygun sürüş tekniklerini uygulayarak aracı/yükü, gemiye/sahaya yönlendirir.
				D.1.4	Gemiye/sahaya yönlendirmede takip mesafesine uygun hareket eder.
				D.1.5	İşaret ve işaretçilere uygun hareket eder.
				D.1.6	Araç donanımlarının kullanımla ilgili talimatlarına uygun hareket eder.
				D.1.7	Gemi rampasının aracın/yükün özelliklerine göre çıkış ve inişlerde kontrolünü yapar.
				D.1.8	Özellikli aracı/yükü talimatlarına uygun olarak elleçler.
				D.1.9	Yük ve aracın yükleme yapıldıktan sonraki (gemi kapağında/rampasında) kontrollerini değerlendirerek, gemi kapağındaki ve güvertesindeki karşılaştırmalarını yapar.
				D.1.10	Hareket etmeden önce yük ve aracın bağlantılarının çözüldüğünü kontrol eder.
				D.1.11	Yük ve aracın özelliğine göre özel donanımların ve sahanın kontrolünü yapar.
				D.1.12	Yük ve aracın özelliğine göre anlık iş programı değişikliklerini değerlendirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Yükleme/tahliye operasyonu yapmak	D.1	Yükleme ve tahliye operasyonunu prosedürlerine göre yapmak	D.1.13	Rampadan inerken aracın ve yükün sisteme kaydedilmesini ve sistemde olmayan yerlerde kantar kaydının yapılmasını sağlar.
				D.1.14	Yaptığı çalışmaların değerlendirme sonuçlarını raporlayarak ilgililere bildirir.
				D.1.15	Sahadan/gemiden servis araçlarını (shuttle bus) kullanarak ayrılır.
		D.2	Beklenmeyen durumlar ve meteorolojik şartlara göre tedbirler almak	D.2.1	Arıza, aracın çalışmaması, aracın aküsünün /yakıtının bitmesi, lastiğinin patlaması, kontak anahtarının kaybolması/arızalı çıkması vb. durumlarda talimatlara göre tedbirler alarak değerlendirmelerini ilgili birime aktarır.
				D.2.2	Operasyon sırasında olası kaza durumunu ilgililere bildirir.
				D.2.3	Operasyon sırasında ani meteorolojik değişikliklerde durum bilgisini ilgililere aktararak, aldığı talimatlara göre hareket eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	E.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	E.1.1	İşletmenin /ilgili birimin organizasyonuna göre düzenlenen eğitimlerde hazır bulunur.
				E.1.2	Mesleğiyle ilgili yeni teknolojileri ve gelişmeleri takip eder.
		E.2	Mesleki bilgi ve deneyimlerini paylaşmak	E.2.1	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.
				E.2.2	Birlikte çalıştığı kişilerin gelişimine katkıda bulunur.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Ek bağlama elemanları
2. El terminali bilgi ekranı
3. İletişim araçları (telsiz, telefon vb.)
4. İlk yardım malzemeleri
5. Kişisel koruyucu donanımlar (reflektörlü iş elbisesi, yağmurluk, çelik burunlu bot, maske, gibi işe özel donanımlar)
6. Yangın söndürme cihazı

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Ekiple çalışma becerisi
2. El-ayak-göz koordinasyonu yeteneği
3. Elleçleme hareketleri bilgisi (tahmil, tahliye, yer değiştirme, araç istifleme gibi)
4. Elleçlenen aracı etkili ve fonksiyonel kullanma becerisi
5. Elleçlenen araç, aksam ve ekipman bilgisi
6. Etkili iletişim becerisi
7. Gemi ve saha bilgisi
8. İlk yardım bilgi ve becerisi
9. İşaretçi işaretlerini okuyabilme bilgi ve becerisi
10. Mesleğin gerektirdiği seviyede ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat bilgisi
11. Mesleğin gerektirdiği seviyede ulusal ve uluslararası temel terminoloji bilgisi
12. Mesleki riskler bilgisi
13. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme bilgi ve becerisi
14. Problem çözme becerisi
15. Yük, tehlikeli yükler ve IMDG kod bilgisi
16. Şekil-uzay algısı yeteneği
17. Temel elektrik elektronik bilgisi
18. Temel fizik ve denge bilgisi
19. Temel mekanik hidrolik bilgisi
20. Uyarı levhaları, trafik yönlendirmeleri, sağlık ve güvenlik işaretleri bilgisi
21. Yangınla mücadele bilgisi
22. Yüzme becerisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Araç, gereç ve ekipmanların kullanımına özen göstermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Çevreyi korumaya karşı duyarlı olmak
7. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
8. İşletme kaynaklarının kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
9. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
10. İşyeri hiyerarşi ilişkisine uygun hareket etmek
11. İşyeri prosedür ve talimatlarına uygun davranmak
12. Kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
13. Mesleki gelişim için araştırmaya istekli olmak
14. Risk faktörleri konusunda duyarlı olmak
15. Sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
16. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
17. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
18. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
19. Yeniliklere açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Araç Yükleme Operatörü (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve/veya uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 30/12/2008 tarihli ve 27096 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

İrfan BİLGİN	TÜRKLİM Genel Sekreteri
M. Cumhur KOCABAYLIOĞLU	MARPORT İş Makineleri Operatörleri Eğitim Yöneticisi
Ş.Tankut AMBARCI	TÜRKLİM Personel Belgelendirme Merkezi Müdürü

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Yüksel EMANET	U.N.RORO	Saha Amiri
Hüsamettin EROĞLU	U.N.RORO	Araç Yükleme/Tahliye Operatörü
Mehmet Aytuğ ANAR	BORUSAN	Saha Sorumlusu/Sörvey
Sinan BARDAK	FORD OTOSAN	Araç Yükleme/Tahliye Operatörü

3. Görüş İstenen Kişi/Kurum ve Kuruluşlar

Alport

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Arkas Holding

Atılım Üniversitesi

Beykent Üniversitesi

Beykoz Lojistik MYO

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

Deniz ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürlüğü

Devlet Personel Başkanlığı

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Dokuz Eylül Üniv. Denizcilik Fak.

DTO İstanbul

DTO İzmir

DTO Mersin

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Gaziantep Üniversitesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı

Hak-İş Konfederasyonu

İstanbul Gelişim MYO

İstanbul Ticaret Odası

İstanbul Üniv. Deniz Ulaş. İşl. Müh. Böl.

İTÜ, Denizcilik Fakültesi

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Kocaeli Üniversitesi

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Maltepe Üniversitesi

MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Mersin Üniversitesi

Okan Üniversitesi

Orman ve Su İşleri Bakanlığı

Piri Reis Üniversitesi

Rize Üniversitesi

TCDD

TCDD Derince Liman Müdürlüğü

TCDD Haydarpaşa Liman Müdürlüğü

TCDD İzmir Liman Müdürlüğü

TMMOB Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası

TOBB

Tüketici Hakları Derneği (THD)

Tüketici Yararına Araştırma Derneği (TÜYADER)

Türkiye Elektrikli Vinç İmalatçıları Derneği (TEVİD)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

TÜRKLİM Üyesi Limanlar

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

Yaşar Üniversitesi

Yeditepe Üniversitesi

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Zonguldak Karaelmas Üniversitesi

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Mustafa KARAŞAHİN,	Başkan (Yüksek Öğretim Kurulu)
Şeyhamit Ünal SARIBAŞ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı)
Aykut KARAKAVAK,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Edip TÜRKEY,	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Damla Ebru AKTAŞ,	Üye (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı)
Sinan KUŞÇU,	Üye (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)
Burcu SARI,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Mehmet KARABÜBER,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Öznur ÇETİNTAŞ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Yeşim YASAK,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Dilek TORUN,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Firuzan SİLAHŞÖR,	Başkan Yardımcısı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Duygu KARACA,	Uzman Yardımcısı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Fatma GÖKMEN,	Sektör Komitesi Temsilcisi (Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi, Başkan
Doç. Dr. Ömer AÇIKGÖZ	Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi, Başkan Vekili
Prof. Dr. Mahmut ÖZER	Yükseköğretim Kurulu Temsilcisi, Üye
Bendevi PALANDÖKEN	Meslek Kuruluşları Temsilcisi, Üye
Mustafa DEMİR	İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi, Üye
Dr. Osman YILDIZ	İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi, Üye